

Nr 35.

Ankom till riksdagens kansli den 26 april 1928 kl. 2 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften, m. m. ävensom en i ämnet väckt motion.

I en den 16 mars 1928 dagteknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 194, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga

1:o ett nedan infört, såsom *Kungl. Maj:ts förslag* betecknat förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften; och

2:o nedan införda förslag till förordning om ändrad lydelse av 18 § i förordningen den 6 november 1908 (nr 129) angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper.

Till utskottet har jämväl överlämnats en i anledning av propositionen av herr *Bissmark* inom första kammaren väckt motion, nr 329, däri hemställts, att riksdagen ville vidtaga sådan ändring i det framlagda förslaget rörande ändring i stämpelförordningen, att genom lämpliga föreskrifter om stämpel skydd emot förfalskning av gravationsbevis och tilläggsbevis därå beredes.

Den föreliggande propositionen upptar tre mera betydelsefulla frågor, nämligen förslag till ändringar i stämpelförordningen till skydd mot in-teckningsförfalskning, till begränsning av stämpelförsäljares rätt att erhålla stämplars i räkning samt angående förändrad redovisning av vissa stämpelmedel. Därjämte innehåller propositionen förslag om stämpelavgift för expeditioner från poliskollegier och polischefer samt ändrade föreskrifter om tillhandahållande å postanstalter av vissa stämpelförfattningar.

På grund av under den senaste tiden uppdagade fall av in-teckningsförfalskningar hava av Sveriges fastighetsägareförbund och Svenska sparbanksföreningen framställningar gjorts hos Kungl. Maj:t angående vissa åtgärder till skydd mot sådana förfalskningar. Över dessa framställningar

Bihang till riksdagens protokoll 1928. 7 saml. 26 häft. (Nr 35.)

hava utlåtanden avgivits av åtskilliga myndigheter och sammanslutningar, däribland statskontoret och generalpoststyrelsen. Nämnda båda ämbetsverk hava tillika avgivit förslag till ändringar i gällande förordning angående stämpelavgiften till vinnande av skydd mot in-teckningsförfalskning.

Det med propositionen framlagda förslaget i denna del ansluter sig i allt väsentligt till ämbetsverkens samt innebär i korthet följande. För försvärande av förfalskning av bevis å skuldebrev om till säkerhet därför meddelad in-teckning skall, då in-teckning beviljas, skuldebrevet beläggas — förutom med den beläggningsstämpel, varmed detsamma enligt redan nu gällande bestämmelser må bära förses och alltså även i fall, då enligt 17 § stämpelförordningen frihet från sådan stämpel äger rum — ytterligare med en särskild kontrollstämpel å valör av 25 öre, därest sådan icke förut på-förts. Kontrollstämpeln skall också läggas å handling, som, utan att ny in-teckning meddelas, sättes i stället för annan. Jämväl de vid ikraft-trädandet av den nya ordningen utelöpande in-teckningarna skola förses med kontrollstämpel vid det första tillfälle efter nämnda tidpunkt, då handlingen för in-teckningsåtgärd företes vid in-teckningsdomstolen eller, där sådant enligt lag må ske, vid annan underrätt, dock icke i fall, där in-teckning på grund av handlingen icke sedermera är avsedd att gälla, såsom då in-teckningen helt och hållet dödas eller in-teckningshandlingens utbytes mot annan handling.

*Departements-
chefen.*

Chefen för finansdepartementet har till omförmälda statsrådsprotokoll an-fört bland annat följande: Såsom av utredningen framginge, rådde i stort sett enighet såväl därom, att med hänsyn till fastighetskreditens synnerligen stora betydelse åtgärder i lagstiftningsväg vore erforderliga till effektivt förhindrande av in-teckningsförfalskningar, som därom, att dessa åtgärder borde vara så enkla och så litet ingripande i gällande författningar som möjligt, samtidigt som det borde tillses, att de icke föranledde några större utgifter för staten eller mera betydande ökning i myndigheternas arbets-börda och ej heller i nämnvärd grad vållade den rättssökande allmänheten större besvär och högre kostnad än för närvarande.

Från dessa synpunkter, till vilka departementschefen helt anslöte sig, syntes enligt departementschefens mening statskontorets och generalpost-styrelsens förslag väl avvägt.

I överensstämmelse med ämbetsverken ansåge departementschefen det icke vara oundgängligen erforderligt, att föreskrift meddelades om att gravationsbevis alltid skulle skrivas å särskilt slag av helarksstämpel. Emel-lertid syntes det vara lämpligt, att vanliga helarksstämplar användes för detta ändamål. Därest stadgande härom infördes samt helarksstämplar endast tillhandahölles de tjänstemän, vilka därav vore i behov, skulle svårigheter möta för förfalskning jämväl av gravationsbevis. Enligt vad departements-

chefen under hand erfarit från generalpoststyrelsen, vore det endast ett fåtal tjänstemän utom de nuvarande stämpelförsäljarna, som begagnade sig av helarksstämplar, och annan än tjänsteman kunde icke hava behov av dylika stämplat. Vid sådant förhållande och då, såsom departementschefen i annat sammanhang förordnat, envar tjänsteman, som hade att å tjänstens vägnar stämpelbelägga utgående expeditioner, skulle på anmälan hos generalpoststyrelsen äga att utan ställande av säkerhet utfå förskott av stämplat till erforderligt belopp, kunde det ej möta hinder att centralisera försäljningen av helarksstämplar till generalpoststyrelsen.

Det borde tillkomma Kungl. Maj:t att, där så finnes erforderligt, meddela närmare föreskrifter om makulering av stämplat.

Då nu gällande bestämmelser erbjuda alltför ringa trygghet mot förfalskning av inteckningar och sådana i flera fall förekommit, har utskottet funnit angeläget, att stadganden meddelas till beredande av ökat skydd mot dylika förfalskningar. De föreslagna bestämmelserna, vilka icke torde i nämnvärd grad föranleda ökning i myndigheternas arbetsböda eller vålla den rättssökande allmänheten högre kostnad, äro enligt utskottets mening ägnade att i hög grad försvåra sådana förfalskningar. Utskottet vill emellertid framhålla vikten av att sådana närmare föreskrifter om makulering av stämplat utfärdas, att makulerad stämpel icke må kunna ånyo användas. Därest det skulle befinnas erforderligt att för vinnande av detta syfte föreskriva användande av särskilda makuleringsstämplar eller liknande hjälpmedel, förutsätter utskottet, att sådana hjälpmedel bekostas av statsverket.

*Utskottets
yttrande.*

I förenämnda motion har anförts, att det torde vara jämförelsevis lätt att utföra förfalskning av tilläggsbevis till gravationsbevis samt att de av departementschefen ifrågasatta anordningarna beträffande utskrivande av gravationsbevis icke erbjöde tillräcklig trygghet mot förfalskning. Enär frestelserna att förfalska dylika bevis äro i stort sett desamma som beträffande inteckningsbevis, har utskottet ansett skyldighet att anbringa inteckningskontrollstämpel böra föreskrivas jämväl beträffande gravationsbevis, vare sig det tecknas å företedd handling eller särskilt utfärdas, samt i anledning härav föreslagit vissa ändringar i stämpelförordningen.

I en till utskottet i anledning av propositionen ingiven skrift har styrelsen för föreningen Sveriges häradsförordningar erinrat, att i de fall gravationsbevis omfattade flera ark än fyra, under förutsättning att lägsta stämpelbelopp å helarksstämpel förbleve å 25 öre, den enligt förslaget i 23 § meddelade föreskriften, att helarksstämplar skola användas till gravationsbevis, icke skulle kunna iakttagas. Sistnämnda bestämmelse innefattar emellertid allenast skyldighet att, där ej frihet från stämpel åtnjutes jämlikt 7 § i stämpelförordningen, redovisa i 3 § samma förordning föreskriven stämpel till gravationsbevis med helarksstämpel.

Då förutom befattningshavare vid underrätt jämväl tjänsteman vid

hovrätt äger att i visst fall utfärda gravationsbevis samt advokatfiskal vid hovrätt lärer redovisa stämpelmedel, som inflyta efter anmärkning om felaktig stämpelbeläggning, med dubbla beläggningsstämplar, har utskottet föreslagit en sådan avfattning av 26 §, att föreskriften om tillhandahållande av in-teckningskontrollstämplar och dubbla beläggningsstämplar omfattar jämväl sistnämnda tjänstemän. Därjämte har, förutom ett förtydligande i 8 §, en ändring däri vidtagits med anledning av den förändrade tid för förordningens ikraftträdande, som utskottet föreslagit.

**Begränsning
av stämpel-
försäljares
rätt att er-
hålla stämp-
lar i räkning.**

*Gällande be-
stämmelser.*

Nu gällande bestämmelser angående stämpelförsäljares rätt att efter rekvisition hos generalpoststyrelsen erhålla stämplat på kredit, »i räkning», finnas meddelade i 29 § i stämpelförordningen. Enligt detta författningsrum äger stämpelförsäljare, som hos generalpoststyrelsen för sin uppbörd ställt av styrelsen godkänd säkerhet, efter rekvisition hos styrelsen erhålla stämplat i räkning inom det belopp, för vilket säkerhet blivit av honom ställd. Generalpoststyrelsens befogenhet härutinnan är sålunda inskränkt till att godkänna eller underkänna den ställda säkerheten, varav följer att, därest stämpelförsäljaren presterar en fullgod säkerhet, han kan erhålla kredit till huru stort belopp som helst.

*1927 års riks-
dag angående
skyldighet för
stämpelför-
säljare att
anlita post-
girorörelsen
samt begräns-
ning av stäm-
pelkrediten.*

I anledning av en vid 1927 års riksdag inom första kammaren väckt motion, nr 115, beslöt riksdagen, efter hemställan av bevillningsutskottet i betänkande nr 36, ett tillägg till 39 § i stämpelförordningen därom, att Kungl. Maj:t skulle äga förordna angående skyldighet för stämpelförsäljare att anlita postgirorörelsen, varjämte riksdagen i skrivelse den 6 april 1927, nr 116, anhöll, att Kungl. Maj:t måtte utfärda bestämmelser rörande stämpelförsäljares skyldighet att anlita postgirorörelsen i huvudsaklig överensstämmelse med ett inom finansdepartementet utarbetat förslag till kungörelse i ämnet (bilaga I vid bevillningsutskottets betänkande).

I en den 20 maj 1927 utfärdad förordning (nr 166) om ändring i vissa delar av stämpelförordningen intogs det tillägg till 39 §, vilket riksdagen sålunda beslutat. I en särskild samma dag utfärdad kungörelse (nr 168) meddelades bestämmelser angående skyldighet för stämpelförsäljare att anlita postgirorörelsen.

I nyssnämnda motion vid 1927 års riksdag har jämväl hemställts, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte verkställa utredning, huruvida icke den stämpelförsäljare tillkommande rätt till kredit skulle kunna inskränkas.

I detta ämne anförde bevillningsutskottet i sitt förenämnda betänkande:

Den stämpelförsäljare medgivna rätten att mot ställande av säkerhet erhålla stämplat i räkning syntes hava utnyttjats i högre grad än som påkallats av behovet, vilket företrädesvis förefunnes beträffande enkla beläggningsstämplar och helarksstämplar. Ehuru det vore sannolikt, att, i den

mån stämpelförsäljares möjlighet att tillgodonjuta ränta å uppburna stämpelmedel upphörde, rätten till kredit icke komme att begagnas i så stor omfattning som för närvarande, syntes det dock lämpligt, att, såsom motionären föreslagit, denna rätt begränsades. Möjligen skulle en dylik begränsning kunna ske på det sätt, att befogenhet tillerkändes generalpoststyrelsen att medgiva stämpelförsäljare rätt att, utan ställande av säkerhet, på kredit uttaga stämpelpapper till visst av generalpoststyrelsen fastställt, efter olika stämpelförsäljares behov avpassat belopp. I vad mån härutöver kunde erfordras begränsning av rätten till kredit mot ställande av säkerhet syntes kunna bedömas först efter en ytterligare utredning av denna fråga.

I anslutning till bevillningsutskottets hemställan anhöll ock riksdagen i sin skrivelse nr 116, att Kungl. Maj:t måtte verkställa utredning, huruvida icke den stämpelförsäljare tillkommande rätt att erhålla stämplat i räkning måtte kunna inskränkas.

I propositionen har föreslagits, att stämpelförsäljare må utfå förskott av stämplat till erforderligt belopp, utan ställande av säkerhet, mot avlämnande av kvitto och skriftligt erkännande om ansvarighet för beloppet. Förskottsbeloppet fastställes efter stämpelförsäljarens hörande av generalpoststyrelsen. I sammanhang härmed har Kungl. Maj:t föreslagit skärpta föreskrifter rörande kontroll över på kredit försålda stämplat samt att ämbets- och tjänstemän, vilka hava att å tjänstens vägnar mottaga handling, som vid företeende inför offentlig myndighet skall förses med stämpel, skola vara skyldiga att försälja stämplat.

Propositionen.

För kontroll över av stämpelförsäljare erhållet förskott å stämplat skulle enligt 40 § i förslaget sådan stämpelförsäljare vara skyldig att inom åtta dagar efter utgången av vart och ett av årets tre första kalenderkvartal till generalpoststyrelsen insända ett av två ojäviga personer avgivet intyg över sammanlagda värdet av de vid kvartalets utgång hos honom befintliga osålda stämplat. Utskottet har emellertid ansett ur kontrollsynpunkt tillräckligt, att stämpelförsäljare inom nyss nämnda tider under tjänsteansvar lämna uppgift å sistberörda värde samt i följd därav föreslagit vissa ändringar i paragrafen.

Utskottet.

Propositionen i denna del har icke i övrigt givit utskottet anledning till erinran.

Uti 34 § 1 mom. tredje styckets senare del i stämpelförordningen stadgas, att ämbets- eller tjänsteman, som uppburit betalning för dubbel beläggningsstämpel utan att handlingen samtidigt därmed stämpelbelagts, åligger att med användande av tryckta, i löpande följd nummerade blanketter omedelbart och utan ersättning lämna kvitto å sålunda uppburna medel samt därvid anteckna kvittots huvudsakliga innehåll å en till blanketterna hörande,

Förändrad redovisning av vissa stämpelmedel.

Gällande bestämmelser.

på samma sätt numrerad talong. I 39 § tredje stycket föreskrives, dels att stämpelförsäljare, som, enligt vad i 34 § sägs, uppburit betalning för dubbel beläggningsstämpel utan att handlingen samtidigt därmed stämpelbelagts, har att, så snart lämpligen ske kan och minst en gång i månaden, till generalpoststyrelsen inleverera vad sålunda må hava influtit, med bifogande därvid av den del av den i samma paragraf omförmälda talong, som motsvarar de utfärdade kvittona, dels ock att sålunda överlämnad del av talong skall i generalpoststyrelsen undergå behörig granskning.

Dessa författningsrum innehålla sålunda bestämmelser om skyldighet för vederbörande ämbets- eller tjänsteman, utom beträffande inleverering av stämpelmedel till generalpoststyrelsen, varom nu ej är fråga,

dels att å medel, som uppburits för dubbel beläggningsstämpel utan att handlingen samtidigt därmed stämpelbelagts, lämna kvitto,

dels ock att till generalpoststyrelsen insända mot utgivna kvitton svarande talonger.

Stämpelförsäljarna torde emellertid i stor utsträckning hava underlåtit att ställa sig dessa föreskrifter till efterrättelse. I flertalet fall synes kvitto icke hava lämnats och det övervägande antalet stämpelförsäljare har underlåtit att insända talonger till generalpoststyrelsen. Orsaken till att nämnda föreskrifter i så ringa utsträckning efterlevts torde åtminstone delvis vara beroende därpå, att de fastställda formulären blivit så vidlyftigt avfattade, att det visat sig alltför tidsödande och hindrande i arbetet att använda dem.

*Kungl. Maj:ts
proposition
1921.*

Detta missförhållande påpekades av justitieombudsmannen redan i skrivelse till Kungl. Maj:t den 11 december 1920. Med anledning härav framlade Kungl. Maj:t i proposition nr 232 till 1921 års riksdag förslag till ändrad lydelse av 34 § 1 mom. tredje stycket och 39 § tredje stycket i stämpelförordningen. Enligt detta förslag skulle ämbets- eller tjänsteman, som uppburit betalning för dubbel beläggningsstämpel utan att samtidigt belägga handlingen med av honom kontant inköpta stämplor, omedelbart och utan ersättning lämna kvitto å sålunda uppburna medel med användande av blanketter, som avgiftsfritt skulle tillhandahållas honom av generalpoststyrelsen jämlikt av Konungen utfärdade bestämmelser. Stämpelförsäljare skulle i detta fall inom åtta dagar efter varje månads slut till generalpoststyrelsen inleverera vad sålunda kunde hava influtit under den tilländalupna månaden med bifogande därvid av de till blanketterna hörande talonger, som motsvarade de under månaden utfärdade kvittona. De överlämnade talongerna skulle undergå behörig granskning i generalpoststyrelsen.

*Riksdagen
1921.*

Riksdagen avslag emellertid propositionen i berörda avseenden och anförde i skrivelse den 17 juni 1921, nr 398, bland annat följande:

Riksdagens väsentligaste betänklighet mot Kungl. Maj:ts förslag i förevarande delar gällde de föreslagna ändringarna i 34 § 1 mom. tredje stycket. Dessa avsåge visserligen att för vederbörande domare underlätta uppfyllandet av en redan stadgad plikt, nämligen att lämna kvitto å stämpelmedel, uppburna utan att stämpelbeläggning samtidigt kommit till stånd. Men särskilt i större domsagor skulle det, även med de lättnader som ett bifall till Kungl. Maj:ts ändringsförslag i ifrågavarande del kunde medföra, säkerligen föranleda en för allmänheten högst besvärande tidsutdräkt, om kvitto komme att utfärdas å alla, även de minsta stämpelbelopp. Om riksdagen på sålunda anförda skäl funnit sig icke kunna bifalla vad Kungl. Maj:t i förevarande hänseende föreslagit, så hade riksdagen å andra sidan ansett de av justitieombudsmannen påvisade förhållandena vara av den art, att det vore synnerligen önskvärt att få erforderliga ändringar införda i författningen. Inom riksdagen hade därför varit ifrågasatt att söka åstadkomma ytterligare utredning i ärendet och därvid närmast att bereda de förefintliga sammanslutningarna mellan dels lantdomare och dels stadsdomare tillfälle att yttra sig. Med hänsyn till nödvändigheten att så vitt möjligt påskynda arbetet hade denna tanke emellertid uppgivits; och hade riksdagen stannat vid att lämna Kungl. Maj:ts förslag, i vad det rörde 34 § 1 mom. tredje stycket samt 39 §, utan bifall. Riksdagen förutsatte emellertid, att Kungl. Maj:t komme att ägna frågan fortsatt uppmärksamhet och därvid undersöka de olika utvägar, vilka kunde erbjuda sig för att avhjälpa här ifrågavarande missförhållanden, samt därefter för riksdagen framlägga förslag i ämnet.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 20 oktober 1926 hade justitieombudsmannen återupptagit frågan om talonger och kvitton för dubbla beläggningsstämplar och därom yttrat i huvudsak följande:

*Justitieom-
budsmannen
1926.*

Det vore icke i sin ordning, att de enskilda till vederbörande myndigheter överlämnade betydande summor i förskott utan att alltid full garanti föreläge för sakens bevislighet, ej heller att en mera ingående kontroll saknades över dessa summors snara redovisning till generalpoststyrelsen. Erfarenheten torde hava ådagalagt, att den bristande efterlevnaden av föreskrifterna i 34 § 1 mom. tredje stycket stämpelförordningen haft sina huvudsakliga orsaker dels i det påbudna förfarandets omständlighet och dels i en ganska utbredd benägenhet hos allmänheten att visa myndigheterna sitt förtroende genom att avböja kvittenser. Denna erfarenhet syntes böra tillvaratagas. Det borde icke heller vara omöjligt att utfinna stadganden, varigenom så skedde. I den mån stämpelbeläggning ägde rum samtidigt med betalningen syntes, vare sig stämpelförsäljaren kontant köpt stämplarna eller han emottagit desamma i räkning, av den betalandes intresse icke påkallas något tillhandahållande åt honom av kvitto. Att däremot kvitto, då det begärdes, ovillkorligen borde utfärdas av den, som uppbure betalning för dubbel beläggningsstämpel utan att den ingivna handlingen samtidigt belades därmed, syntes uppenbart. Begärde den betalande åter intet kvitto, syntes detta visserligen icke böra medföra, att hans intresse av betalningens bevislighet i författningen lämnades obeaktat, men det syntes för sådant fall tillräckligt, om det sörjdes för att betalningen hos stämpelförsäljaren ordentligt bokfördes i en offentlig handling. Den nu föreskrivna ovillkorliga skyldigheten att utfärda kvitto kunde då få bortfalla. Vad man ville vinna syntes kunna ernås genom ett stadgande, att stämpelförsäljaren skulle föra en förteckning över inbetalningar, som gjorts för dubbla beläggningsstämplar, med angi-

vande av dagen, då betalning skett, den betalandes namn och adress samt det inbetalta beloppets storlek, vilket allt borde omedelbart vid betalningens erläggande införas i förteckningen. I fråga om förteckningens tillförlitlighet och beskaffenhet i övrigt syntes böra gälla samma anspråk som för andra offentliga handlingar av motsvarande slag. Särskild vikt syntes böra läggas vid, att radering under inga förhållanden skedde, och att överstrykningar icke utfördes så, att läsning av den överstrukna texten omöjliggjordes. Skulle den nyss förordade förteckningen endast tjäna till att ersätta det obligatoriska utfärdandet av kvitton och de nu föreskrivna talongerna fortfarande ifyllas och insändas till generalpoststyrelsen, vore ju emellertid föga vunnet ur förenklingssynpunkt. Fördes en dylik förteckning, syntes den dock kunna fylla även det ändamål, för vilket de nu föreskrivna talongerna vore avsedda, nämligen att ligga till grund för kontrollen av att stämpelmedlen behörigen inlevererades. En dylik sammanhängande, i löpande följd uppställd förteckning, mot vars förande inga tekniska svårigheter förefölle kunna åberopas, syntes till och med bättre ägnad därför än de lösa talongerna, vilka, såsom nämnts, visat sig opraktiska; och intet skäl syntes finnas att använda de sistnämnda vid sidan av förteckningen. Insändes periodvis ett bestyrkt utdrag av förteckningen till generalpoststyrelsen, syntes detta utgöra en fullt tillfredsställande grundval för den avsedda kontrollen.

Justitieombudsmannen, som i berörda skrivelse även föreslagit avskaffande av de kvartalsvis skeende leveranserna av stämpelmedel till generalpoststyrelsen, har i ämnet slutligen anfört följande:

Om de i 34 § stämpelförordningen föreskrivna talongerna ersattes med den förutnämnda förteckningen över influtna stämpelmedel samt en enhetlig leveranstid i fråga om stämpelmedlen infördes och kvartalsleveranserna sålunda avskaffades, syntes följdriktigheten kräva, att förteckningen för kontrollens skull komme att upptaga icke allenast de inbetalningar för dubbla beläggningsstämplar, som gjordes utan att den ingivna handlingen samtidigt därmed stämpelbelades, utan också inbetalningar, som skedde i samband med påläggning av sådana dubbla beläggningsstämplar, vilka av stämpelförsäljaren innehades i räkning. Förteckningen torde böra föras så, att därav framginge, i vad mån de influtna stämpelmedlen antingen redovisades genom inleverering eller genom tidigare av stämpelförsäljaren verkställt kontant inköp av stämplat eller också tilläventyrs av en eller annan anledning återbetalats till vederbörande, i vilket sistnämnda fall kvitto å återbetalningen lämpligen syntes böra företes.

Riksdagen
1927.

I bevillningsutskottets vid 1927 års riksdag förut omförmälda betänkande nr 36, som vann riksdagens godkännande, har utskottet framhållit såsom önskvärd en utredning beträffande justitieombudsmannens omförmälda förslag om enhetliga redovisningsbestämmelser för stämpelförsäljare samt en mera effektiv kontroll över dessas efterlevande, än för närvarande kunde äga rum.

Propositionen.

Sedan justitieombudsmannens framställning överlämnats till statskontoret och generalpoststyrelsen, hava ämbetsverken den 20 december 1927 avgivit utlåtande samt framlagt förslag till ändringar i stämpelförordningen, avseende förändrad redovisning av vissa stämpelmedel. Enligt detta förslag,

med vilket propositionen överensstämmer, skulle skyldigheten att lämna kvitto å stämpelmedel, som mottagas utan att handlingen samtidigt stämpelbeläggas, komma att kvarstå, men skulle talong icke vidare användas. I sammanhang härmed hava statskontoret och generalpoststyrelsen föreslagit införande av ett formulär innebärande, att i två exemplar föres en förteckning å stämpelbelopp, vilka mottagits utan att handlingen samtidigt stämpelbelagts och vilken förteckning skulle kombineras med kvittoblanketter. Förteckningarna skulle utskrivras med användande av kopiepapper på samma gång som kvittot. Av förteckningarna skulle stämpelförsäljaren behålla en för egen bokföring och insända den andra till generalpoststyrelsen. Formulär till förteckningarna skulle fastställas i administrativ ordning och blanketter till desamma tryckas av generalpoststyrelsen samt jämte kopiepapper av styrelsen kostnadsfritt tillhandahållas stämpelförsäljarna.

Vidare har, då den i 39 § tredje stycket i stämpelförordningen nu föreskrivna tidpunkten för inleverering av förskottsmedel och insändande av redovisning därför, »så snart lämpligen ske kan och minst en gång i månaden», icke syntts tillräckligt bestämd, en omredigering av stadgandet föreslagits därhän, att nämnda åliggande skall fullgöras senast inom åtta dagar efter varje månads slut.

Kungl. Maj:ts förslag, i vad detta avser förenkling av bestämmelserna rörande kvitto å belopp, som mottagits för dubbla beläggningsstämplar i fall, då handlingen icke stämpelbeläggas samtidigt med betalningen, har icke givit utskottet anledning till erinran.

I förenämnda framställning den 20 oktober 1926 har justitieombudsmannen föreslagit införande av enhetliga redovisningsbestämmelser beträffande alla stämpelmedel samt att förty bestämmelserna om redovisning kvartalsvis av medel influtna för i förskott mottagna stämplat mätte avskaffas. Jämväl 1927 års bevillningsutskott och riksdag hava uttalat sig till förmån för sådana enhetliga redovisningsbestämmelser. Enligt kungörelsen den 20 maj 1927 angående skyldighet för stämpelförsäljare att anlita postgironörelsen åligger det stämpelförsäljare att, senast sjätte söckendagen efter den dag, då medel influtit för dubbel beläggningsstämpel, samt i fråga om övriga stämpelmedel senast sjätte söckendagen efter utgången av varje månad, insätta medlen å postgirokonto. Då vid sådant förhållande det icke torde möta svårighet för stämpelförsäljare att redovisa alla slag av influtna stämpelmedel inom den tid av åtta dagar efter varje månads utgång, som Kungl. Maj:t föreslagit beträffande medel, vilka influtit för dubbel beläggningsstämpel utan att vederbörande handling samtidigt stämpelbelagts, har utskottet icke funnit hinder möta att nu införa en dylik enhetlig redovisningsbestämmelse. Vidare har utskottet i förtydligande syfte föreslagit en ändring i sista punkten av 39 § första stycket.

*Utskottets
yttrande.*

Övriga frågor.

De förslag propositionen upptar beträffande stämpelavgift för expeditioner från poliskollegier och polischefer samt om föreskrifter rörande tillhandahållande å postanstalter av vissa stämpelförfattningar har utskottet ansett sig kunna biträda.

Ikraftträdande.

Då enligt till utskottet lämnad uppgift generalpoststyrelsen icke utan avsevärd tidsutdräkt torde kunna verkställa de åtgärder, som krävas för genomförande av de föreslagna bestämmelserna till skydd mot inteckningsförfalskning, har utskottet ansett de föreslagna ändringarna, i vad dessa avse stämpelförordningen, böra träda i kraft först den 1 januari 1929.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte, med förklarande att Kungl. Maj:ts förevarande proposition, nr 194, icke kunnat oförändrad bifallas och med anledning av motionen I: 329 av herr Bissmark,

1) för sin del antaga nedan införda, såsom *utskottets förslag* betecknade förslag till

*Kungl. Maj:ts förslag:*¹

*Utskottets förslag:*¹

Förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften.

Härigenom förordnas, att 1, 8 och 17 §§, 22 § 1 mom., 23, 25, 26, 28 och 29 §§, 34 § 1 mom. samt 39—41 §§ i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften skola, 1, 8 och 17 §§, 22 § 1 mom., 23, 26 och 28 §§, 34 § 1 mom. samt 41 § i nedan angivna delar, erhålla följande ändrade lydelse:

Härigenom förordnas, att 1, 3, 8 och 17 §§, 22 § 1 mom., 23, 25, 26, 28 och 29 §§, 34 § 1 mom. samt 39—41 §§ i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften skola, 1, 3, 8 och 17 §§, 22 § 1 mom., 23, 26 och 28 §§, 34 § 1 mom. samt 41 § i nedan angivna delar, erhålla följande ändrade lydelse *samt att i förordningen skall infogas en ny paragraf, betecknad 4 §, av den lydelse nedan sägs:*

1 §.

I fråga om stämpel till expeditionerna hänföras statsmyndigheterna till följande avdelningar:

¹ Vid återgivande av Kungl. Maj:ts förslag hava de delar av förslaget, som icke återfinnas i utskottets förslag, kursiverats. Kursiveringar i sistnämnda förslag utmärka avvikelser från Kungl. Maj:ts förslag eller, där detta icke innebär ändring i gällande stämpelförordning, från denna förordning.

Kungl. Maj:ts förslag:

Utskottets förslag:

Första avdelningen:

Underdomstolar i stad; — — — till statsförvaltningen hörande myndigheter i municipalsamhällen och med municipalsamhällen jämförliga samhällen; polischefer; notarii publici; — — — avdelningar upptagna.

Tredje avdelningen:

Chefsämbeten och förvaltande myndigheter vid armén och marinen; — — — Konungens befallningshavande och till landsstaten hörande tjänstemän; poliskollegier; chefer för väg- och vattenbyggnadsdistrikten; — — — lantmätare.

3 §.

I avseende på expeditionernas förseende med stämpel gäller, med de här nedan i 7 § nämnda undantag och med iakttagande beträffande gravationsbevis av vad i 4 § stadgas, denna tariff:

4 §.

Gravationsbevis skall, vare sig det tecknas å företedd handling eller särskilt utfärdas, och jämväl i fall, där enligt 7 § frihet från stämpel eljest äger rum, förses med inteckningskontrollstämpel.

8 §.

Följande enskilda handlingar skola, även där de äro utfärdade av offentlig myndighet, förses med stämpel på sätt här nedan stadgas.

Skuldebrev skall, — — — nedan sägs.

Då inteckning beviljas, skall skuldebrevet åsättas, förutom den stämpel, varmed detsamma enligt vad nyss sagts må böra förses, inteckningskontrollstämpel, där sådan icke förut är å skuldebrevet anbragt.

Då skuldebrev, för vilket inteckning beviljats före utgången av juni 1928, första gången efter sagda tid-

Då skuldebrev, för vilket inteckning beviljats före utgången av år 1928, första gången efter sagda tid-

Kungl. Maj:ts förslag:

punkt för förnyelse eller annan in-teckningsåtgärd ingives till in-teckningsdomstolen eller, där sådant enligt lag må ske, för ändamålet uppvisas vid annan underrätt, skall, om efter åtgärdens vidtagande in-teckning på grund av skuldebrevet fortfarande *skall gälla*, skuldebrevet förses med in-teckningskontrollstäm-pel.

Skuldebrev, som till rätten ingives för att i enlighet med bestämmel-serna i 21 eller 34 § av förordningen den 16 juni 1875 angående in-teckning i fast egendom eller 10 § av lagen den 14 juni 1907 om in-teckning i tomträtt och vattenfallsrätt sättas i stället för äldre in-teckningshandling, skall jämväl förses med in-teckningskontrollstämpel.

Se för övrigt 17 och 18 §§.

Utskottets förslag:

punkt för förnyelse eller annan in-teckningsåtgärd ingives till in-teckningsdomstolen eller, där sådant enligt lag må ske, för ändamålet uppvisas vid annan underrätt, skall, om efter åtgärdens vidtagande in-teckning på grund av skuldebrevet fortfarande *bliver gällande*, skulde-brevet förses med in-teckningskon-trollstämpel.

17 §.

Därest handling — — — ett år.

Där på — — — förnyad stämpelbeläggning.

Åskas med — — — av brandförsäkringsavtal.

Vad i denna paragraf sägs angående stämpelfrihet gäller icke i avseende å den in-teckningskontrollstämpel, varmed enligt 8 § skuldebrev skall i vissa fall förses.

22 §.

1. Stämplars skola vara att tillgå av följande slag, nämligen:

a) helarksstämplars, av vilka de som äro avsedda för utdrag av in-teckningsprotokoll skola förses med särskilt stämpeltryck utvisande deras användning,

b) enkla och dubbla beläggningsstämplars,

c) bank- och växelstämplars samt

d) in-teckningskontrollstämplars.

I vilka valörer dessa stämplars skola tillhandahållas, bestämmas av generalpoststyrelsen; dock skall in-teckningskontrollstämpel finnas endast i valör av 25 öre.

Dessutom äger — — — 27 § föreskriver.

23 §.

Där ej enligt 7 § frihet från stäm-pel äger rum, skola till utdrag av in-teckningsprotokoll användas de under

23 §.

Där ej enligt 7 § frihet från stäm-pel äger rum, skola till utdrag av in-teckningsprotokoll användas de under

Kungl. Maj:ts förslag:

22 § 1 mom. a) omförmälda särskilda helarksstämplor och till gravationsbevis andra helarksstämplor.

Till handlingar, — — — dubbla beläggningsstämplor.

Om användande av in-teckningskontrollstämpel stadgas i 8 § under rubriken skuldebrev.

Till växel — — — icke användas.

Utskottets förslag:

22 § 1 mom a) omförmälda särskilda helarksstämplor och till gravationsbevis, *som särskilt utfärdas*, andra helarksstämplor.

Till handlingar, — — — dubbla beläggningsstämplor.

Om användande av in-teckningskontrollstämpel stadgas *i 4 § samt i 8 §* under rubriken skuldebrev.

Till växel — — — icke användas.

25 §.

Då handling förses med beläggningsstämpel eller in-teckningskontrollstämpel, skall denna, med tydligt angivande av datum, makuleras genom lämplig påteckning, färg- eller svartstämpling eller perforering, och skall därvid tillses, att påteckningen, stämplingen eller perforeringen kommer delvis å stämpeln och delvis å handlingen.

Närmare föreskrifter om makuleringen må utfärdas av Konungen.

26 §.

Generalpoststyrelsen skall å samtliga postanstalter tillhandahålla allmänheten enkla beläggningsstämplor samt bank- och växelstämplor.

Hos generalpoststyrelsen skola helarksstämplor och in-teckningskontrollstämplor samt dubbla beläggningsstämplor tillhandahållas, helarksstämplor till utdrag av in-teckningsprotokoll och in-teckningskontrollstämplor åt vederbörande befattningshavare vid *underrätt*, övriga helarksstämplor åt ämbets- eller tjänsteman, som därav finnes vara i behov, samt dubbla beläggningsstämplor åt vederbörande befattningshavare vid *underrätt* ävensom åt sådan tjänsteman hos överståthållarämbetet eller länsstyrelse, vilken är ansvarig för stämpelbeläggning av deklaration, som omförmäles i förordningen om arvsskatt och skatt för gåva.

Ett exemplar av denna förordning skall för allmänheten finnas tillgängligt å varje postkontor; och skall av generalpoststyrelsen utfärdad förteckning

Hos generalpoststyrelsen skola helarksstämplor och in-teckningskontrollstämplor samt dubbla beläggningsstämplor tillhandahållas, helarksstämplor till utdrag av in-teckningsprotokoll och in-teckningskontrollstämplor åt vederbörande befattningshavare vid *domstol*, övriga helarksstämplor åt ämbets- eller tjänsteman, som därav finnes vara i behov, samt dubbla beläggningsstämplor åt vederbörande befattningshavare vid *domstol* ävensom åt sådan tjänsteman hos överståthållarämbetet eller länsstyrelse, vilken är ansvarig för stämpelbeläggning av deklaration, som omförmäles i förordningen om arvsskatt och skatt för gåva.

*Kungl. Maj:ts förslag:**Utskottets förslag:*

tillhandahållas honom av generalpoststyrelsen, omedelbart och utan ersättning lämna kvitto å sålunda uppburna medel.

Då ämbets- eller tjänsteman — — — handlingen erfordras.

39 §.

Stämpelförsäljare, som i förskott mottagit stämplars, åligger att senast inom åtta dagar efter varje *kvartals* slut till generalpoststyrelsen inleverera under *kvartalet* influtna stämpelmedel. Vid stämpelförsäljares ledighet eller avgång från tjänst skall inom åtta dagar efter ledighetens inträffande eller upphörande eller efter avgången då ännu icke levererad del av influtna stämpelmedel inlevereras till generalpoststyrelsen och redovisning lämnas för förskottet. Innan sådan leverering skett, må för tjänsten erforderliga stämplars utlämnas allenast mot kontant betalning.

Stämpelförsäljare, som, enligt vad i 34 § sägs, uppburit betalning för dubbel beläggningsstämpel utan att handlingen samtidigt därmed stämpelbelagts, åligger att senast inom åtta dagar efter varje månads slut till generalpoststyrelsen inleverera vad sålunda under månaden influtit och samtidigt insända förteckningar, som svara mot de under månaden utfärdade kvittona, och vilka skola föras i enlighet med av Konungen givna bestämmelser. Förteckningarna skola i generalpoststyrelsen undergå granskning.

Där stämpelförsäljare ej inom föreskriven tid inlevererar stämpelmedel, anses han hava försålt alla av honom mottagna stämplars; och åligger i följd härav generalpoststyrelsen att genast låta indriva det däremot svarande icke redovisade beloppet jämte laga ränta därå.

Angående skyldighet för stämpelförsäljare att anlita postgiörörelsen förordnar Konungen.

40 §.

Stämpelförsäljare, som i förskott mottagit stämplars, är skyldig att senast inom åtta dagar efter utgången av vart och ett av årets tre

39 §.

Stämpelförsäljare, som i förskott mottagit stämplars, åligger att senast inom åtta dagar efter varje *månads* slut till generalpoststyrelsen inleverera under *månaden* influtna stämpelmedel. Vid stämpelförsäljares ledighet eller avgång från tjänst skall inom åtta dagar efter ledighetens inträffande eller upphörande eller efter avgången då ännu icke levererad del av influtna stämpelmedel inlevereras till generalpoststyrelsen och redovisning lämnas för förskottet. Innan sådan leverering skett, må, *där ej särskilda omständigheter till annat föranleda*, för tjänsten erforderliga stämplars utlämnas allenast mot kontant betalning.

40 §.

Stämpelförsäljare, som i förskott mottagit stämplars, är skyldig att senast inom åtta dagar efter utgången av vart och ett av årets tre

Kungl. Maj:ts förslag:

första kalenderkvartal till generalpoststyrelsen insända *ett av två ojäviga personer avgivet intyg* över sammanlagda värdet av de vid kvartalets utgång hos honom befintliga osålda stämplor.

Varje år å sista söckendagen skall genom Kungl. Maj:ts befallningshavandes försorg hos stämpelförsäljare, som erhållit stämplor i förskott, inventering anställas till utrönande dels av värdet av osålda stämplor dels ock av kontanta behållningen av influtna, icke levererade stämpelmedel. Inom den 15 januari skola av Kungl. Maj:ts befallningshavande till generalpoststyrelsen insändas instrumenten över de hos stämpelförsäljarna sålunda hållna inventeringar.

Jämväl å annan tid må, när omständigheterna därtill föranleda, inventering i enahanda ordning hos stämpelförsäljare kunna äga rum.

Stämplor till expeditioner, vilka hos stämpelförsäljaren kvarligga utlösta eller enligt kvitto av vederbörande förrättningsman utsänts för indrivning och ännu icke äro utlösta, må i *det i första stycket omnämnda intyg* och i inventeringsinstrument särskilt upptagas såsom stämplor till utlösta expeditioner.

Förteckning för varjelan överstämpelförsäljare, som äga erhålla stämplor i förskott, skall generalpoststyrelsen årligen under loppet av november månad upprätta och tillställa Kungl. Maj:ts befallningshavande i länet.

Utskottets förslag:

första kalenderkvartal till generalpoststyrelsen insända *en uppgift* över sammanlagda värdet av de vid kvartalets utgång hos honom befintliga osålda stämplor.

Varje år å sista söckendagen skall genom Kungl. Maj:ts befallningshavandes försorg hos stämpelförsäljare, som erhållit stämplor i förskott, inventering anställas till utrönande dels av värdet av osålda stämplor dels ock av kontanta behållningen av influtna, icke levererade stämpelmedel. Inom den 15 januari skola av Kungl. Maj:ts befallningshavande till generalpoststyrelsen insändas instrumenten över de hos stämpelförsäljarna sålunda hållna inventeringar.

Jämväl å annan tid må, när omständigheterna därtill föranleda, inventering i enahanda ordning hos stämpelförsäljare kunna äga rum.

Stämplor till expeditioner, vilka hos stämpelförsäljaren kvarligga utlösta eller enligt kvitto av vederbörande förrättningsman utsänts för indrivning och ännu icke äro utlösta, må i *den i första stycket omnämnda uppgift* och i inventeringsinstrument särskilt upptagas såsom stämplor till utlösta expeditioner.

Förteckning för varje län överstämpelförsäljare, som äga erhålla stämplor i förskott, skall generalpoststyrelsen årligen under loppet av november månad upprätta och tillställa Kungl. Maj:ts befallningshavande i länet.

41 §.

Stämpelförsäljare, som i förskott mottagit stämplor eller som för uppbörd av kontant inköpta stämplor önskar komma i åtnjutande av ersättning,

*Kungl. Maj:ts förslag:**Utskottets förslag:*

varom i 42 § stadgas, skall föra och för kalenderår avsluta redogörelse över mottagna stämplat och vad därför i penningar inflyter; börande av stämpelförsäljare, som i förskott mottagit stämplat, redogörelsen jämte kvittenserna å vad under året i penningar levererats vara avlämnad till generalpoststyrelsen sist den 15 januari nästföljande år vid vite av en krona för varje dag, stämpelförsäljaren därutöver med redogörelse utebliver.

Stämpelförsäljare vare — — — stämplat uppburit.

Tillika förordnas, att det vid förordningen angående stämpelavgiften fogade formulär till kvitto och talong skall upphöra att gälla.

Denna förordning träder i kraft
den 1 juli 1928.

Denna förordning träder i kraft
den 1 januari 1929.

2) antaga förenämnda vid propositionen fogade förslag till förordning om ändrad lydelse av 18 § i förordningen den 6 november 1908 (nr 129) angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper, vilket förslag har följande lydelse:

Förordning om ändrad lydelse av 18 § i förordningen den 6 november 1908 (nr 129) angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper.

Härigenom förordnas, att 18 § i förordningen den 6 november 1908 angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper skall i nedan angiven del erhålla följande ändrade lydelse:

18 §.

Generalpoststyrelsen skall — — — till avräkningsnotor.

Ett exemplar av denna förordning skall hållas för allmänheten tillgängligt å varje postkontor.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1928.

Stockholm den 26 april 1928.

På bevillningsutskottets vägnar:

JOH. NILSSON.

Närvarande: herrar Johan Nilsson i Kristianstad, Örne, Bergman, Boman, Björnsson, Leander, Jönsson i Boa, Hedlund i Östersund, Bengtsson i Kullen, Olsson i Golvvasta, Björklund, Åström, Andersson i Boda, Östergren, Bismark, Olsson i Gävle, Ericson i Boxholm, Ljunggren och Johansson i Krogstorp.
